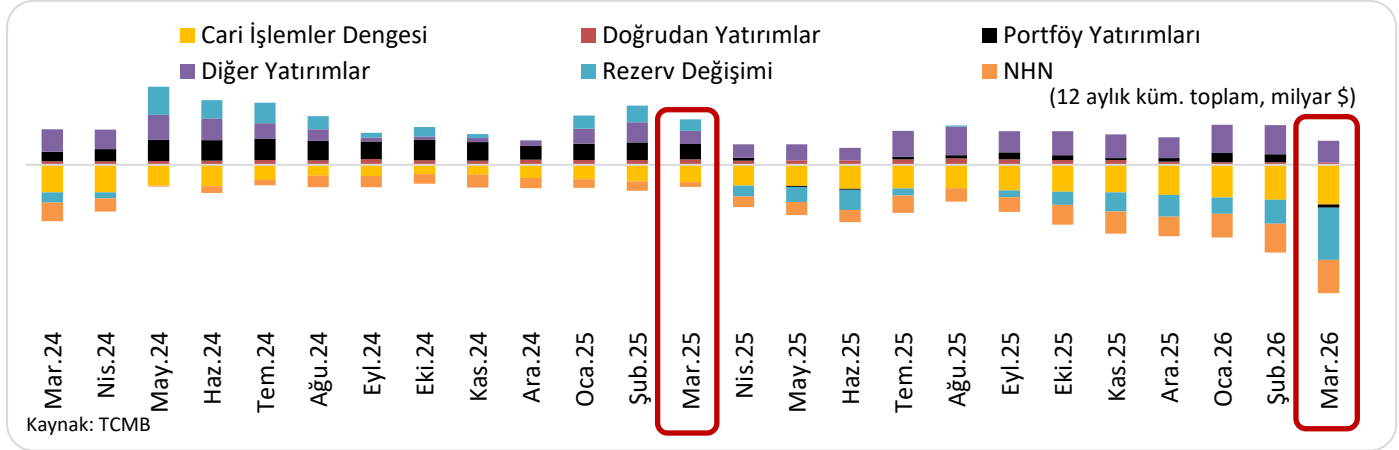

Cari işlemler açığı Mart ayında 9.7 milyar dolar gerçekleşti.

Mart ayında geçen yılın aynı ayına göre %97 sert artış kaydeden cari işlemler dengesi 9.7 milyar dolar açık vererek piyasa beklentisine paralel gerçekleşti. Mart ayında parite desteğine rağmen yaşanan savaşın etkileriyle Avrupa ve Orta Doğu'ya yapılan ihracatta yaşanan daralma ve ithalatın yıllık bazda %10.4 artış kaydetmesi dış ticaret açığında genişlemeye sebep oldu. Dış ticaret açığı böylece yıllık bazda %96 artış kaydetti. Taşımacılık gelirleri yıllık bazda %17, turizm gelirlerinin %2.6 artmasına rağmen, net hizmet gelirleri ise yıllık bazda %3.4 geriledi. Tüm bu gelişmeler cari açığın sert gerilemesinde belirleyici oldu. Diğer yandan, enerji ve altın hariç çekirdek cari açık da 1.3 milyar dolardan 3.9 milyar dolara genişledi.

Ocak-Mart toplamı olan ilk çeyrekte cari açık geçen yılın aynı dönemine göre %100'ün üzerinde artış göstererek 23.7 milyar dolar gerçekleşti. 12 aylık kümülatif toplamda cari açık ise Şubat ayındaki 35 milyar dolar seviyesinden Mart'ta 39.7 milyar dolara yükseldi.

Mart ayı finansman gelişimine bakıldığında küresel risk iştahındaki gerilemenin finansman kompozisyonuna yansıdığı dikkat çekiyor. Buna göre doğrudan yatırımlardan 212 milyon dolar, portföy yatırımlarından 14.8 milyar dolar, diğer yatırımlardan ise 11.7 milyar dolar sermaye çıkışı yaşandı. Portföy yatırımlarının alt detayına bakıldığında yabancıların hisse senedi piyasasında 1.1 milyar dolar, DİBS piyasasından 6.4 milyar dolarlık net satış yaptığı görülüyor. Diğer yatırımlarda ise bankacılık sektörünün uzun vadeli kredi kullanım olanağına rağmen yurt içi bankaların yurt dışı muhabir hesaplarındaki efektif ve mevduatlarında yaşanan artış diğer yatırımlar kanalıyla sermaye çıkışında belirleyici oldu. Finansmanın tüm alt kalemlerinde yaşanan sermaye çıkışı sebebiyle Mart ayında TCMB nezdinde tutulan rezervler tarihi yüksek seviye olan 43.4 milyar dolar azalış kaydetti. Net hata noksan kaleminde ise 7 milyar dolarlık döviz çıkışı gerçekleşti.

Sonuç olarak, piyasa beklentisine paralel gerçekleşen Mart ayı cari işlemler açığının belirleyicisi, ithalatta yaşanan yıllık artışla birlikte ihracattaki gerileme kaynaklı dış ticaret açığındaki genişleme oldu. Yılın ilk iki ayında yıllık bazda belirgin azalış kaydeden enerji ithalatının bu görünümü Mart ayında Orta Doğu'daki savaş kaynaklı ivme kaydetti. Savaşın enerji fiyatları üzerindeki etkisinin daha belirgin hale geldiği Nisan ayında enerji ithalatındaki gerileme yerini artışa bırakabilir. Ancak geçici dış ticaret verilerine göre Nisan ayında paritenin olumlu desteğiyle dış talepteki görece toparlanma sonucu gerçekleşen ihracat geçmiş tüm Nisan aylarının en yüksekini kaydetmiştir. Bu durum dış ticaret açığının artışını bir miktar kompanse edebilir.

Önümüzdeki dönemde jeopolitik gelişmeler çerçevesinde enerji fiyatları, iç ve dış talebin seyri ve turizm sektörü görünümü cari açığın gidişatı açısından belirleyici olacaktır.

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiçbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.